

PROTOKÓŁ KONTROLI PROBLEMOWEJ

Jednostka kontrolowana:

Caritas Diecezji Opolskiej Organizacja Pożytku Publicznego w Opolu, ul. Szpitalna 5A, 45 - 010 Opole (dalej: *Caritas OPP*).

Imię i nazwisko członków organu zarządzającego:

Dyrektorem Caritasu OPP od dnia 31 grudnia 2009 r. jest ks. dr Arnold Drechsler,
Zastępcą dyrektora od dnia 31 grudnia 2009 r. jest ks. dr Ginter Żmuda,
Sekretarzem od dnia 31 grudnia 2009 r. jest ks. Walter Lenart.

Kontrolujący:

- Henryk Wróbel - starszy inspektor w Wydziale Finansów, Budżetu i Certyfikacji Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: FBC.V.057.20.2014 z dnia 22 lipca 2014 r. (przewodniczący zespołu kontrolnego),
- Agnieszka Kasprzyk - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, upoważnienie znak: PSiZ.II.057.123.2014 z dnia 11 sierpnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1 - 2]

Termin kontroli: od 4 sierpnia do 26 sierpnia 2014 r.

Przedmiot kontroli i okres objęty kontrolą:

- Przedmiot kontroli: Organizacja pożytku publicznego, w zakresie uprawnień, obowiązków i wymogów wynikających z art. 8 - 10, 20, art. 21, art. 23, art. 24 - 27 oraz 42 - 48 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o *działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*¹, w tym wykorzystanie otrzymanych środków finansowych pochodzących z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych, na prowadzoną działalność pożytku publicznego.
- Okres objęty kontrolą:
 - w zakresie prawnych aspektów funkcjonowania Caritas OPP i działalności pożytku publicznego - od 1 stycznia 2012 r. do 04 sierpnia 2014 r.,
 - w zakresie spraw finansowych, w tym wykorzystania otrzymanych środków finansowych pochodzących z 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych na prowadzoną działalność pożytku publicznego - od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.

¹ (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.)

Przeprowadzenie niniejszej kontroli Minister Pracy i Polityki Społecznej powierzył Wojewodzie Opolskiemu na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (dalej: *ustawa*), pismo znak: DPP-1-073-112-GC/KZ/-13 z dnia 5 grudnia 2013 r.

Opis stwierdzonego w wyniku kontroli stanu faktycznego.

Wprowadzenie

Przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* regulują powstanie organizacji pożytku publicznego (dalej: *opp*) jako kwalifikowanego typu organizacji pozarządowej. Uzyskanie statusu opp wiąże się z możliwością korzystania z wielu przywilejów. Posiadanie uprawnień, wynikających z ustawy, wiąże się jednak z obowiązkiem spełnienia surowych kryteriów. Aby zapewnić, zgodne z prawem, korzystanie z przyznanych Caritas Diecezji Opolskiej Organizacja Pożytku Publicznego w Opolu uprawnień organizacji pożytku publicznego, przeprowadzono w Caritas OPP kontrolę, która miała na celu sprawdzenie:

- zgodności działania opp z postanowieniami ustawy,
- sposobu realizacji i rozliczeń zadań ze sfery zadań publicznych (art. 4 ustawy),
- przestrzegania przez opp zasad i warunków określonych w odrębnych ustawach,
- zgodności z dokumentacją źródłową danych wykorzystywanych w rocznych sprawozdaniach merytorycznych (art. 23 ust.1 i 3 ustawy) i finansowych (art. 23 ust. 2 ustawy), przekazywanych ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.

1. Prawne aspekty funkcjonowania Caritas OPP.

1.1 Ustalenia Ogólne.

Caritas Diecezji Opolskiej (dalej: *Caritas*), jako kościelna osoba prawna, działając na mocy §16 pkt 1 swojego statutu z dnia 29 września 2007 r. i ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej*² oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, ustanowiła oraz wyodrębniła pod względem organizacyjnym i rachunkowym jednostkę wspomagającą działalność Caritas, pod nazwą Caritas Diecezji Opolskiej Organizacja Pożytku Publicznego w Opolu.

Siedzibą Caritas OPP jest miasto Opole, ul. Szpitalna 5A, 45-010 Opole. Caritas OPP działa na podstawie przepisów:

- ustawy z dnia 17 maja 1989 r. *o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej*,
- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*,
- rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. *w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej*³,
- statutu Caritas OPP - (tekst ujednolicony na podstawie uchwały z dnia 28 lutego 2011 r.)

Caritas OPP prowadzi na podstawie statutu działalność społecznie użyteczną, w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, jako działalność pożytku publicznego.

Z oświadczenia Dyrektora Caritas OPP wynika, że w 2012 r. i 2013 r. prowadzono statutową działalność pożytku publicznego o charakterze nieodpłatnym, natomiast nie prowadzono działalności statutowej odpłatnej i działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str. 3 - 9]

² (Dz. U. z 2013 r., poz. 1169, z późn. zm.)

³ (Dz. U. Nr 137, poz. 1539)

Według zapisów statutu (§2 pkt 3 ppkt 3.1- ppkt 3.5) do jej szczególnych zadań w ramach realizacji celów należy wspomaganie działalności Caritas i jej jednostek organizacyjnych, poprzez:

- a) ochronę zdrowia i pomoc społeczną,
- b) szpitalnictwo,
- c) działalność fizjoterapeutyczną,
- d) działalność pielęgniarek i położnych,
- e) pomoc społeczną pozostałą bez zakwaterowania.

1.2 Aktualnie, Caritas OPP jest wpisana do rejestru Stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000290982 o sygn. akt. OP.VIII NS-REJ.KRS/1972/11/33 w dniu 17 października 2007 r.

Caritas OPP posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 754-29-18-117, nadany przez Naczelnika Pierwszego Urzędu Skarbowego w Opolu oraz REGON: 04000535400000, nadany przez Główny Urząd Statystyczny.

[Dowód: akta kontroli str.10 - 14]

1.3 Spełnienie wymogów uprawniających Caritas OPP do otrzymania statusu organizacji pożytku publicznego.

Caritas OPP prowadzi na podstawie statutu działalność społecznie użyteczną, w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, jako działalność pożytku publicznego.

Według zapisu § 2 pkt 1- pkt 2 statutu, celem Caritas OPP jest :

- 1) działalność pożytku publicznego, zgodna z ewangelicznym przykazaniem miłości Boga i bliźniego, mająca na uwadze dobro każdej osoby ludzkiej bez względu na jej wyznanie, światopogląd, narodowość, rasę i przekonania,
- 2) wspomaganie działalności Caritas i jej jednostek organizacyjnych.

W treści § 3 statutu wskazano natomiast, że swoje cele realizuje poprzez:

- 1) podejmowanie starań o pozyskanie obiektów i środków materialnych niezbędnych do realizacji zadań i celów,
- 2) współpracę z organami władz administracji państwowej i samorządowej,
- 3) współpracę z innymi krajowymi i międzynarodowymi instytucjami o pokrewnych celach,
- 4) współpracę z ośrodkami masowego przekazu i placówkami opiniotwórczymi.

Na podstawie rocznego sprawozdania z działalności organizacji pożytku publicznego ustalono, że realizowane zadania są zgodne z celami statutowymi Caritas OPP.

1.4 Organami Caritas OPP są:

- Komisja Nadzorcza,
- Zarząd Caritas OPP.

Komisja Nadzorcza

Na podstawie §9 statutu i aktualnego odpisu z KRS ustalono, że kontrolowana organizacja posiada organ kontroli i nadzoru, odrębny od organu zarządzającego i niepodlegający mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru, tj. Komisję Nadzorczą, która składa się z trzech osób, tj. przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego oraz sekretarza, powoływanych przez Biskupa Opolskiego na czas oznaczony.

[Dowód: akta kontroli str. 15]

Zgodnie z § 15 statutu Komisja Nadzorcza jest organem o uprawnieniach inicjatywnych, opiniodawczych, nadzorczych i kontrolnych, odrębnym od organu zarządzającego i nie podlegającym mu w zakresie wykonywania kontroli wewnętrznej lub nadzoru.

Statut stanowi, że członkowie Komisji Nadzorczej nie mogą być członkami organu zarządzającego ani pozostawać z nimi w związku małżeńskim, we wspólnym pożyciu, w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości służbowej oraz nie mogą być skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Ustalono w wyniku kontroli, że członkowie Komisji Nadzorczej swoją funkcję pełnią nieodpłatnie, mają jednak prawo do zwrotu poniesionych i uzasadnionych wydatków związanych z tą działalnością. Na listach płac za badany okres, nie stwierdzono nazwisk osób wchodzących w skład Komisji Nadzorczej.

Do kompetencji Komisji Nadzorczej należy:

- 1) występowanie z wnioskami dotyczącymi działalności Caritas OPP,
- 2) opiniowanie wieloletnich i rocznych programów działania Caritas OPP,
- 3) wyrażanie opinii w sprawach przedłożonych jej przez Zarząd Caritas OPP,
- 4) rozpatrywanie – zatwierdzanie lub odrzucanie rocznych sprawozdań merytorycznych i finansowych Zarządu Caritas OPP,
- 5) wykonywanie wewnętrznej kontroli i nadzoru Caritas OPP.

Ponadto Komisji Nadzorczej służy prawo wnioskowania do Biskupa Opolskiego o odwołanie Zarządu i każdego z jego członków.

Zgodnie z aktualnym na dzień kontroli wpisem do KRS z dnia 07 sierpnia 2014 r. w skład Komisji Nadzorczej wchodzi 3 osoby, tj.:

- 1) ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko,
- 2) ks. prof. dr hab. Tadeusz Dola,
- 3) ks. proboszcz Antoni Komor.

Zespołowi kontrolującemu zostały przedstawione oświadczenia członków Komisji, że nie są jednocześnie członkami Zarządu Caritas OPP, ani osobami pozostającymi w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa lub podległości z tytułu zatrudnienia. Według złożonych oświadczeń członkowie Komisji nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

[Dowód: akta kontroli str. 16 - 21]

Kontrolujący zapoznali się z dwoma protokołami z posiedzeń Komisji Nadzorczej, dotyczących sprawozdań finansowych i merytorycznych z działalności za rok 2012 i 2103. Wynika z nich, że Komisja Nadzorcza pozytywnie zaopiniowała zarówno sposób wykorzystania środków finansowych jak ich rozliczenie w poszczególnych latach.

[Dowód: akta kontroli str. 151-152]

Zarząd Caritas OPP

Na podstawie §9 statutu i aktualnego odpisu z KRS ustalono, że kontrolowana organizacja posiada organ zarządzający, tj. Zarząd, który tworzą trzy osoby powoływane przez Biskupa Opolskiego na czas oznaczony:

- Dyrektor Caritas OPP,
- Zastępca Dyrektora,
- Sekretarz.

Zgodnie z aktualnym na dzień kontroli odpisem KRS, w skład Zarządu wchodzi:

- 1) ks. dr Arnold Drechsler - Dyrektor Zarządu,
- 2) ks. dr. Ginter Józef Żmuda - Zastępca Dyrektora,
- 3) ks. Walter Paweł Lenart - Sekretarz.

Statut stanowi, że Zarząd:

- 1) kieruje działalnością Caritas OPP,
- 2) opracowuje program działalności oraz przygotowuje budżet na rok następny,
- 3) sporządza roczne sprawozdanie merytoryczne ze swej działalności, z zastrzeżeniem przepisów odrębnych, oraz podaje je do publicznej wiadomości w sposób umożliwiający zapoznanie się z tym sprawozdaniem przez zainteresowane podmioty,
- 4) sporządza i ogłasza roczne sprawozdanie finansowe także wówczas, gdy obowiązek jego sporządzenia oraz ogłoszenia nie wynika z przepisów o rachunkowości,
- 5) przekazuje ww. sprawozdania ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego.

W myśl zapisu §13 statutu, członkowie Zarządu mogą być wynagradzani i nagradzani przez Komisję Nadzorczą, z tytułu pełnienia funkcji.

Ustalono w toku kontroli, że członkowie Zarządu nie pozostają w stosunku pracy z Caritas OPP, swoją funkcję w Zarządzie pełnią nieodpłatnie.

Zespołowi kontrolującemu zostały przedstawione oświadczenia członków Zarządu, że nie są i nie zostali skazani prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe oraz oświadczenie Dyrektora Caritas OPP o nie pobieraniu wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji. Ponadto stwierdzono, że w kontrolowanej organizacji nie występują podobne nazwiska w organie zarządzającym i kontrolującym.

[Dowód: akta kontroli str. 22 - 27]

Na podstawie skontrolowanych protokołów z posiedzeń Zarządu ustalono, że w okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1.01.2012 r. do dnia 4.08.2014 r. podjęto następujące uchwały Zarządu:

- 1) uchwała nr 1/2012 z dnia 16.01.2012 w sprawie decyzji o przeznaczeniu środków zebranych w 2012 roku w ramach 1% podatku od osób fizycznych na działalność Centrum Opieki Paliatywnej Caritas Diecezji Opolskiej w Starych Siołkowicach,
- 2) uchwała nr 3/2013 z dnia 18.03.2013 w sprawie przeznaczenia nadwyżki przychodów nad kosztami za 2012 r.,
- 3) uchwała nr 4/2013 z dnia 18.03.2013 w sprawie decyzji o przeznaczeniu środków zebranych w 2013 roku w ramach 1% podatku od osób fizycznych na działalność Centrum Rehabilitacji dla Dzieci Caritas Diecezji Opolskiej w Opolu,
- 4) uchwała nr 3/2014 z dnia 3.03.2014 w sprawie pokrycia nadwyżki kosztów nad przychodami za 2013 r.

W trakcie weryfikacji dokumentacji dotyczącej uchwał podejmowanych przez Zarząd w latach 2012 - 2013 r. ustalono, że osoby wskazane w KRS brały udział w pracach organu.

Stosownie do zapisu § 8 statutu, Caritas OPP w badanym okresie nie udzielała pożyczek lub zabezpieczenia zobowiązań majątkiem organizacji, w stosunku do jej członków, członków organów lub pracowników oraz osób, z którymi członkowie organów oraz pracownicy organizacji pozostają w związku małżeńskim we wspólnym pożyciu albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo są związani z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli.

Stwierdzono również, że statut zabrania:

- przekazywania majątku na rzecz członków, członków organów lub pracowników oraz ich osób bliskich na zasadach, innych niż w stosunku do osób trzecich, to jest bezpłatnie lub na innych preferencyjnych warunkach,
- korzystania przez członków organów Caritas OPP i pracowników z majątku organizacji na innych zasadach, niż w stosunku do osób trzecich, chyba, że to wykorzystanie bezpośrednio wynika z celu statutowego,

- dokonywania zakupu towarów lub usług od podmiotów, w których uczestniczą członkowie organizacji, członkowie jej organów lub pracownicy oraz osoby im bliskie na zasadach innych, niż w stosunku do osób trzecich lub po cenach wyższych, niż rynkowe.

[Dowód: akta kontroli str. 28- 31]

2. Prawdliwość wydatkowania środków finansowych pochodzących z odpisu 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych.

2.1 Zasady prowadzenia rachunkowości przez kościelne osoby prawne nieprowadzące działalności gospodarczej zostały uregulowane rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej⁴.

Ustalono, że Caritas posiada zasady (politykę) rachunkowości obowiązującą wszystkie jednostki organizacyjne, stosownie do wymogu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁵, zatwierdzoną uchwałą Nr 1/2012 Zarządu Caritas Diecezji Opolskiej z dnia 20 marca 2012 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Caritas Diecezji Opolskiej, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2012 r.

Przyjęto w polityce rachunkowości, że w jednostkach Caritas, które prowadzą wyłącznie działalność statutową, nie jest prowadzona ewidencja w zespole 5 - koszty wg. typów działalności i ich rozliczenie kont księgi głównej, natomiast podział kosztów według miejsc powstania zapewniony jest w ewidencji szczegółowej w ramach podziału kont w zespole 4 koszty wg. rodzajów i ich rozliczenie. Ustalono, że założowy plan kont przewiduje ewidencję księgową kosztów według układu rodzajowego oraz równolegle, według prostszego układu kalkulacyjnego z podziałem na koszty działalności statutowej i koszty ogólnoadministracyjne.

Ewidencję księgową dla środków finansowych pochodzących z odpisu 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych za lata 2012 - 2013 prowadzono na kontach zespołu 7 Przychody i koszty ich osiągnięcia.

W okresie objętym kontrolą księgi rachunkowe w Caritas OPP prowadzono przy użyciu komputera z zastosowaniem systemu finansowo-księgowego Rewizor GT, Insert S.A Wrocław. Obsługę finansowo-księgową prowadziła Agata Palus, księgowa zatrudniona od dnia 1 lipca 2009 r. na umowę o pracę, w wymiarze 0,10 etatu (w trakcie kontroli przebywała na urlopie macierzyńskim).

Dokumenty finansowo-księgowe przedkładała kontrolującą Renata Kasprzak, księgowa Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Opolskiej.

Z uwagi na to, że Caritas OPP prowadziła wyłącznie działalność nieodpłatną, nie zachodziła potrzeba rachunkowego wyodrębnienia różnych form działalności, w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności.

2.2 Według ewidencji księgowej i sprawozdań finansowych łączna kwota przychodów Caritas OPP wyniosła w 2012 r. – 144.077,11 zł, a w 2013 r. – 162.766,88 zł. Na podstawie prowadzonej ewidencji księgowej środków pochodzących z odpisu 1% podatku od osób fizycznych stwierdzono, że w 2012 r. na rachunek bankowy Caritasu OPP prowadzony w Banku Pekao S.A w Opolu wpłynęły z tego tytułu środki w kwocie 143.840,78 zł (według stanu na dzień 15 września 2012 r. łączna kwota 1% należnego podatku przekazana na rzecz Caritas OPP z rozliczenia za 2011 r. zamieszczonego na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, wyniosła -142.463,68 zł). W roku 2013 r. wpłynęły z tego tytułu środki finansowe w kwocie 162.271,61 zł (według stanu na dzień 13 września 2013 r. łączna kwota 1% należnego podatku przekazana na rzecz Caritas OPP z rozliczenia za 2012 r. zamieszczonego na stronie internetowej Ministerstwa Finansów wyniosła – 162.106,21 zł).

⁴ (Dz. U. 2001 r. Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.).

⁵ (Dz. U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.)

Środki ewidencjonowano na wyodrębnionym koncie 725-01 *Przychody działalności statutowej nieodpłatnej 1% podatku*, w korespondencji z kontem 130 - 1 *Rachunek bieżący*.

Sprawdzeniu poddano ewidencję księgową wszystkich środków otrzymanych z odpisu 1 % podatku dochodowego oraz wyciągi bankowe za 2012 r. i 2013 r. na ogólną kwotę 306.112,39 zł, z tego 143.840,78 zł za rok 2012 i 162.271,61 zł za rok 2013.

W toku kontroli ustalono, że środki finansowe pochodzące z odpisu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, które wpłynęły na konto Caritas OPP w 2012 r. i 2013 r. odzwierciedlały rzeczywisty stan przychodów, z uwzględnieniem źródeł ich pochodzenia oraz zostały wprowadzone do ewidencji księgowej w prawidłowych kwotach.

[Dowód: akta kontroli str. 32- 39]

2.3 Na podstawie sprawozdań merytorycznych i ewidencji księgowej ustalono, że Caritas OPP w ramach swoich zadań statutowych, wspomagała ze środków finansowych otrzymanych z odpisu 1% podatku dochodowego działalność jednostek organizacyjnych Caritas, a mianowicie w 2012 r. Centrum Opieki Paliatywnej w Starych Siołkowicach oraz w 2013 r. Centrum Rehabilitacji dla Dzieci w Opolu.

2.3.1 Zasady wykorzystania i rozliczenia środków otrzymanych w roku 2012 w ramach 1 % podatku dochodowego od osób fizycznych na działalność statutową, określono w porozumieniu nr 1/2012 z dnia 1 sierpnia 2012 r. zawartym pomiędzy Caritas OPP reprezentowaną przez ks. dr Arnolda Drechslera a Centrum Opieki Paliatywnej Caritas Diecezji Opolskiej w Starych Siołkowicach (dalej: *Centrum*) reprezentowanym przez Kierownika Grzegorza Węsioreę. Zapisami porozumienia postanowiono m.in., że:

1. Caritas Opp przeznaczy środki z 1 % podatku w kwocie 135.000,00 zł na działalność Centrum.
2. Centrum zobowiązuje się do rozliczenia przekazanych środków finansowych od dnia 1 lutego do dnia 31 listopada 2012 r. Środki mogą być wydatkowane na :
 - leki i artykuły medyczne,
 - pieluchomajtki, środki higieny,
 - artykuły chemiczne, środki czystości,
 - artykuły spożywcze,
 - gaz i energię oraz inne koszty utrzymania placówki.
3. Centrum zobowiązuje się do prowadzenia dokumentacji w sposób umożliwiający ocenę wykonania zleconego zadania pod względem rzeczowym i finansowym.
4. Sprawozdanie finansowe, tj. zestawienie dokumentów powinno być dostarczone przez Centrum w terminie do 14 grudnia 2012 r., w formie kserokopii dokumentów potwierdzających poniesione wydatki oraz wydruk z programu księgowego.

Na podstawie aneksu nr 1/2012 sporządzonym do ww. porozumienia z dniem 30 października 2012 r. wprowadzono się następujące zmiany:

- pkt 2 otrzymał brzmienie: Centrum zobowiązuje się do rozliczenia przekazanych środków finansowych od dnia 1 lutego 2012 roku do dnia 31 grudnia 2012 r. Pozostałe zapisy pkt 2 pozostają bez zmian.
- pkt 4 otrzymał brzmienie: Sprawozdanie finansowe tj. zestawienie dokumentów, powinno zostać dostarczone przez Centrum w terminie do 14 stycznia 2013 r. w formie kserokopii dokumentów potwierdzających poniesione wydatki oraz wydruków z programu księgowego.

2.3.2 Zasady wykorzystania i rozliczenia środków otrzymanych w 2013 r. w ramach 1 % podatku dochodowego na działalność statutową, określono w porozumieniu nr 1/2013. z dnia 1 sierpnia 2013 r. zawartego pomiędzy Caritas OPP reprezentowaną przez ks. dr Arnolda Drechslera, a Centrum Rehabilitacji dla Dzieci im. ks. bpa Józefa Nathana w Opolu (dalej: *Centrum Rehabilitacji*), reprezentowanym przez Kierownika Jolanta Hajnos. Zapisami porozumienia postanowiono m.in., że:

1. Caritas OPP przeznaczy środki z 1 % podatku w kwocie 160.000,00 zł na działalność statutową Centrum Rehabilitacji.
2. Centrum Rehabilitacji zobowiązuje się do rozliczenia przekazanych środków finansowych od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2013 r. Środki mogą być wydatkowane na :
 - środki czystości,
 - materiały do terapii,
 - materiały biurowe,
 - wyposażenie,
 - opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gaz, wodę i inne media,
 - usługi telekomunikacyjne, pocztowe, informatyczne,
 - przeglądy techniczne, konserwacje, naprawy i drobne remonty, pomiary itp.
 - badania medyczne dla pacjentów,
 - koszty dogoterapii,
 - szkolenia specjalistyczne załogi,
 - licencje, ubezpieczenia rzeczowe, programy komputerowe itp.
 - koszt wynagrodzenia terapeutów (psycholog, logopeda, pedagog),
 - wywóz odpadów,
 - inne wydatki na bieżącą działalność statutową Centrum Rehabilitacji.
3. Centrum Rehabilitacji zobowiązuje się do prowadzenia dokumentacji w sposób umożliwiający ocenę wykonania zleconego zadania pod względem rzeczowym i finansowym.
4. Sprawozdanie finansowe, tj. zestawienie dokumentów, powinno być dostarczone w terminie do 14 stycznia 2014 r., w formie kserokopii dokumentów potwierdzających poniesione wydatki oraz wydruk z programu księgowego.

[Dowód: akta kontroli str. 40 – 4,153]

Na podstawie ewidencji księgowej i wyciągów bankowych ustalono, że Caritas OPP zgodnie z zapisami ww. porozumień przekazała środki z 1% podatku dochodowego w łącznej wysokości 295.000,00 zł, z tego w 2012 r. dla Centrum Opieki Paliatywnej 135.000,00 zł i w 2103 r. dla Centrum Rehabilitacji dla Dzieci 160,000,00 zł. Zgodne z § 2 pkt 2 statutu, Caritas OPP może wspomagać działalność Caritas i jej jednostek organizacyjnych.

[Dowód: akta kontroli str. 42 - 45]

2.4 Kontroli poddano 100 % dowodów księgowych stanowiących podstawę poniesionych kosztów i wydatków za lata 2012-2103 w ww. jednostkach organizacyjnych wspomaganych finansowo na mocy ww. porozumień przez Caritas OPP, w ramach środków uzyskanych z 1 % podatku dochodowego, w łącznej kwocie 295.000,00 zł.

Dokonane ustalenia w zakresie wydatków (kosztów) poniesionych w 2012 r. przez Centrum Opieki Paliatywnej na realizację zadań statutowych, przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Numer konta/rodzaj kosztów	Kwota w zł
1.	401-05-01 Zużycie materiałów biurowych, wyposażenie	518,39
2.	401-05-02 Zużycie środków czystości	3.889,80
3.	401-05-04 Zużycie leków i materiałów medycznych	62.994,78
4.	401-05-05 Zużycie materiałów do terapii zajęć	85,30
5.	401-05-06 Artykuły spożywcze	5.356,71
6.	402-05-01 Zużycie energii elektrycznej i ciepłej	11.009,08
7.	402-05-02 Zużycie wody ciepłej, zimnej i ścieków	2.231,90
8.	402-05-03 Zużycie gazu, oleju opałowego	28.403,16
9.	403-05-02 Usługi wywóz nieczystości	4.412,27
10.	403-05-04 Usługi pocztowo-telekomunikacyjne	934,89
11.	403-05-05 Usługi przeglądu i konserwacji środków trwałych	4.810,46
12.	403-05-06 Usługi transportowe	1.818,60
13.	403-05-14 Usługi medyczne	2.752,05
14.	403-05-15 Pozostałe usługi obce	5.782,61
		135.000,00

Dokonane ustalenia w zakresie wydatków (kosztów) poniesionych w 2013 r. przez Centrum Rehabilitacji dla Dzieci na realizację zadań statutowych, przedstawia tabela poniżej:

Lp.	Numer konta/rodzaj kosztów	Kwota w zł
1	020-03-01 Wartości niematerialne i prawne	11.808,00
2	401-02-02-01 Zużycie materiałów biurowych, wyposażenie	2.830,74
3	401-02-02-02 Zużycie środków czystości	5.800,25
4	401-02-02-04 Zużycie leków i materiałów medycznych	375,55
5	401-02-02-05 Zużycie materiałów do terapii zajęć	10.281,77
6	401-02-02-08 Zużycie pozostałych materiałów	5.610,38
7	401-03-02-01-02 Zużycie środków czystości	95,23
8	402-02-02-01-01 Zużycie energii elektrycznej	9.096,34
9	402-02-02-01-02 Zużycie energii cieplnej	19.742,17
10	402-02-02-02 Zużycie ciepłej i zimnej wody	3.443,54
11	402-02-02-03 Zużycie gazu	6.650,05
12	402-03-01-02-01-01 Zużycie energii elektrycznej	4.558,30
13	402-03-01-02-01-02 Zużycie energii cieplnej	3.886,60
14	402-03-02-01-01-01 Zużycie energii elektrycznej	824,47
15	402-03-02-01-01-02 Zużycie energii cieplnej	7.902,16
16	402-03-02-01-02 Zużycie ciepłej i zimnej wody	248,65
17	402-03-02-01-03 Zużycie gazu	863,54
18	403-02-02-04 Usługi pocztowo-telekomunikacyjne	1.424,47
19	403-02-02-05 Usługi przeglądu i konserwacji środków trwałych	4.410,40
20	403-02-02-07 Usługi remontowe budynków	1.090,70
21	403-02-02-10 Usługi informatyczne	2.952,00
22	403-02-02-14 Usługi medyczne obce	1.285,00
23	403-02-02-15 Pozostałe usługi obce	6.358,31
24	403-03-02-01-04 Usługi pocztowo-telekomunikacyjne	19,15
25	404-02-02-08 Pozostałe podatki i opłaty pub. prawne	1.211,00
26	405-02-02-01 Wynagrodzenia z umów o pracę	36.368,73
27	405-02-02-02 Wynagrodzenia z umów cywilnoprawnych	2.200,00
28	406-02-02-01 Składki ZUS-pracodawca	7.162,40
29	406-02-02-01 Koszty stypendiów i dopłat do szkoleń pracowników	1.500,00
		160.000,00

Sprawdzeniu poddano również pozostałe koszty w kwocie 14.732,95 zł poniesione przez Caritas OPP ze środków 1% podatku dochodowego, z tego 5.380,14 zł za rok 2012 i 9.352,81 zł za rok 2013. Ustalono, że środki te przeznaczone na działalność administracyjną Caritas OPP oraz promocyjną Caritas OPP, związaną z pozyskiwaniem 1% podatku dochodowego.

Na podstawie sprawozdań merytorycznych oraz ewidencji księgowej ustalono, że wydatki na wynagrodzenie księgowej stanowiły ogółem 4.173,00 zł, z tego w 2012 r. - 2.114,96 zł i 2013 r. - 2.058,04 zł.

Koszty wyodrębniono w ewidencji księgowej, nie wykazano nieprawidłowości w tym zakresie.

Zestawienie rozliczenia środków pozyskanych w ramach 1 % podatku dochodowego za 2012 r. 2013 r. wraz z wydrukami z ewidencji księgowej załączono do akt kontroli.

Dowód: akta kontroli str. 46 - 108]

Na podstawie dokumentów poddanych kontroli ustalono, że uzyskane w 2012 r. środki w wysokości 143.840,78 zł pochodzące z odpisu 1 % podatku dochodowego wykorzystano na realizację zadań statutowych działalności pożytku publicznego Caritas OPP w kwocie 140.380,14 zł (97,60%), pozostałe środki w kwocie 3.460,64 zł przeznaczone na działalność statutową następnego roku. Natomiast w 2013 r. wydatkowano kwotę 169.352,81 zł, z tego 162.271,61 zł uzyskaną w 2013 r. oraz 7.081,20 zł pochodzącą z odpisu 1 % podatku dochodowego z lat poprzednich. Do sposobu udokumentowania poniesionych wydatków przez jednostki wydatkujące ww. środki nie wnosi się uwag, za wyjątkiem podanych niżej przypadków:

- Centrum Opieki Paliatywnej w Starych Siołkowicach w 2012 r. uregulowała 33 faktury za lekarstwa i materiały medyczne na łączną kwotę 14.495,69 zł, wystawione przez Polską Grupę Farmaceutyczną Sp. z o.o. 54-613 Wrocławia, ul. Krzemieniecka 120 na Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Opolskiej, jako nabywcę i płatnika,
- Centrum Rehabilitacji dla Dzieci w Opolu w 2013 r. uregulowało 19 faktur za usługi medyczne, remontowe i informatyczne na łączną kwotę 8.191,29 zł, na których wskazano nabywcę - Caritas Diecezji Opolskiej 45-010 Opole, ul. Szpitalna 5a i odbiorcę - Centrum Rehabilitacji dla Dzieci z Porażeniem Mózgowym im. ks. bpa Józefa Nathana 45-367 Opole.

Poproszony o wskazanie przyczyn tych niezgodności Dyrektor Caritas OPP Arnold Drechsler podał m.in. że *Wejście w życie przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. nr 112 poz. 654), zobligowało Caritas Diecezji Opolskiej w ramach reorganizacji zakładu do wyodrębnienia z działalności NZOZ Caritas Diecezji Opolskiej nowego przedsiębiorstwa w postaci Centrum Opieki Paliatywnej Caritas Diecezji Opolskiej w Starych Siołkowicach. (...) Pomimo monitów Polska Grupa Farmaceutyczna Sp. z o.o. (PGF) nadal wystawiała faktury wskazując jako nabywcę - płatnika Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Caritas Diecezji Opolskiej a odbiorcę Centrum Opieki Paliatywnej Caritas Diecezji Opolskiej. W trakcie weryfikacji dokumentów nie wykryliśmy tego błędu. Od grudnia 2012 r. faktury wystawiane są prawidłowo.*

Od 01 stycznia 2012 r. w Caritas Diecezji Opolskiej została wprowadzona jednolita polityka rachunkowości dla wszystkich jednostek CDO. Równocześnie weszła w życie ustawa o podmiotach leczniczych, co również spowodowało zmiany, a mianowicie jednostki otrzymały nowy numer REGON. W tym samym czasie jednostka Caritas Diecezji Opolskiej, którą jest Centrum Rehabilitacji dla Dzieci z Porażeniem Mózgowym im. ks. bpa Józefa Nathana, ul. Mickiewicza 5, 45-367 Opole, uprościła swoją nazwę na: Centrum Rehabilitacji dla Dzieci im. ks. bpa Józefa Nathana, ul. Mickiewicza 5, 45-367 Opole. Wszystkie umowy z dostawcami zostały odpowiednio zmienione.

Mimo dołożonych starań pojawiły się dokumenty, w których nazwa Odbiorcy/Płatnika nie została zmieniona. Przy sprawdzaniu faktur nie zauważyliśmy tego błędu. Okolicznością tłumaczącą niewprowadzenia zmian jest wieloletnie używanie poprzedniej nazwy jednostki. Faktury wystawione przez czterech dostawców mają błędnie wystawioną nazwę Centrum Rehabilitacji, na co nie zwróciliśmy uwagi. Jednocześnie informujemy, że do tych kontrahentów ponownie wysłano pisma o dokonanie ww. zmian.

Dowód: akta kontroli str. 109 - 111]

2.5 Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym Caritas OPP wynosił na dzień 31 grudnia 2012 r. - 7.361,41 zł, a na dzień 31 grudnia 2013 r. - 430.88 zł i był zgodny z potwierdzeniem sald banku prowadzącego rachunek bieżący.

Dowód: akta kontroli str. 112-113]

3. Korzystanie przez Caritas OPP z przywilejów nadanych ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3.1 Na podstawie ewidencji księgowej stwierdzono, że Caritas OPP w 2012 r. i 2013 r. nie korzystała w odniesieniu do prowadzonej działalności pożytku publicznego:

- ze zwolnienia od podatku dochodowego od osób prawnych, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 6 c ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych⁶,
- ze zwolnienia od podatku od nieruchomości lub ich części zajętej na prowadzenie nieodpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego, przewidzianego art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych⁷.

Nie korzystała również ze zwolnień od:

- podatku od czynności cywilnoprawnych,

⁶ (Dz. U. z 2014 r., poz. 361)

⁷ (Dz. U. z 2014, poz. 849.)

- opłat skarbowych,
- opłat sądowych.

3.2 W badanym okresie Caritas OPP nie nabyła na szczególnych warunkach prawa użytkowania nieruchomości będących własnością Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, określonych przepisem art. 24 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

3.3 Według oświadczeń złożonych przez Dyrektora Caritas OPP, kontrolowana organizacja w latach 2012 - 2013 nie korzystała:

- z prawa nieodpłatnego informowania o swojej działalności w środkach masowego przekazu, wynikającego art.23a ust.1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji⁸,
- z możliwości wykonywania pracy przez osoby skierowane do odbycia służby zastępczej,
- ze świadczeń wolontariuszy.

[Dowód: akta kontroli str. 114 -116]

4. Sprawozdania finansowe i merytoryczne z działalności Caritas OPP.

4.1 Zakres sprawozdania finansowego dla opp nieprowadzących działalności gospodarczej określono w § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej.

Ustalono, że sprawozdania finansowe i merytoryczne Caritas OPP za rok obrotowy 2012 i 2013 zostały udostępnione do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Caritas OPP.

W trakcie kontroli przedłożono kontrolującym potwierdzenie zamieszczenia sprawozdań finansowych i merytorycznych za 2012 r. i 2013 r. w bazie sprawozdań organizacji pożytku publicznego. Ustalono na ich podstawie, że ww. sprawozdania zamieszczono na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (w bazie sprawozdań na stronie www.pozytek.gov.pl) w terminie do 15 lipca roku następującego po roku, za który składane są sprawozdania, zgodnie z przepisem art. 23 ust. 6 ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 117 - 118]

4.2 W sprawozdaniu finansowym za 2012 r. wykazano osiągnięte przychody ogółem w wysokości 144.077,11 zł, w tym przychód z działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego 143.840,78 zł oraz przychód finansowy 236,33 zł.

W sprawozdaniu finansowym za 2013 r. wykazano osiągnięte przychody ogółem w wysokości 162.766,88 zł, w tym przychody z działalności statutowej nieodpłatnej pożytku publicznego 162.271,61 zł, darowizna od osób fizycznych 250,00 zł oraz przychód finansowy 245,27 zł.

W badanym okresie Caritas OPP nie uzyskała przychodów z działalności statutowej odpłatnej pożytku publicznego.

Na pozycję kosztów realizacji zadań Caritas OPP finansowanych z 1 % podatku składają się:

	<u>2012 r. /zł/</u>	<u>2013 r. /zł/</u>
- koszty realizacji zadań statutowych działalności nieodpłatnej pożytku publicznego	135.000,00	160.000,00
- koszty administracyjne	2.124,71	2.067,79
- koszty reklamy i promocji	3.255,43	7.285,02

⁸ (Dz. U z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.)

Na podstawie kontroli stwierdzono, że roczne sprawozdania merytoryczne z działalności opp oraz sprawozdania finansowe (*rachunek wyników, bilans*) za 2012 r. i 2013 r. zostały sporządzone prawidłowo, zawierają pozycje przychodów osiągniętych według źródeł ich powstawania, a także elementy składające się na koszty.

[Dowód: akta kontroli str. 119 - 152]

W 2012 r. działalność Caritas OPP zamknęła się nadwyżką przychodów nad kosztami w kwocie 3.696,97 zł, a w 2013 r. koszty przewyższyły przychody o kwotę 6.931,20 zł. Podziału wyniku finansowego za rok 2012 dokonano uchwałą Zarządu Caritas OPP z dnia 18 marca 2013 r., a za rok 2013 r. uchwałą Zarządu Caritas OPP z dnia 3 marca 2014 r. W uchwałach określono, że nadwyżkę przychodów nad kosztami w 2012 r. przeznacza się na zwiększenie funduszu własnego jednostki, natomiast powstała w 2013 r. nadwyżka kosztów nad przychodami zostanie pokryta z funduszu własnego jednostki.

[Dowód: akta kontroli str. 29, 31]

4.3 Ustalono, że Caritas OPP w 2012 r. i 2013 r. nie spełniała warunków dotyczących obowiązku badania sprawozdania finansowego, określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego⁹, wobec czego nie była zobligowana do badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta.

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w Caritas OPP pod poz. 2/2014 r.

Na tym protokół zakończono, sporządzając go w trzech jednobrzmiących egzemplarzach.

Inspektor Wojewódzki

Agnieszka Kasprzyk

(podpis osoby kontrolującej)

Starszy Inspektor

mgr inż. Henryk Wróbel

(podpis osoby kontrolującej)

DYREKTOR
„Caritas Diecezji Opolskiej
Organizacja Pożytku Publicznego”

Ks. dr Arnold Drechsler

(podpis i pieczęć kierownika kontrolowanej jednostki)
Opole, dnia 9 września 2014 r.

Pouczenie:

Zgodnie z § 13 ust. 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli organizacji pożytku publicznego oraz art. 31 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie członkowi organu zarządzającego uprawnionemu do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego albo osobie przez niego upoważnionej, przysługuje prawo złożenia na piśmie wyjaśnienia albo zgłoszenia zastrzeżeń do treści protokołu w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu - do Dyrektora Wydziału Finansów, Budżetu i Certyfikacji Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu. Ponadto przysługuje prawo do odmowy podpisania protokołu z podaniem przyczyny.

Oświadczam, że w dniu 9 września 2014 r. zostałem zapoznany z treścią niniejszego protokołu i otrzymałem jeden jego egzemplarz.

DYREKTOR
„Caritas Diecezji Opolskiej
Organizacja Pożytku Publicznego”
(podpis i pieczęć kierownika kontrolowanej jednostki)
Ks. dr Arnold Drechsler

Do ustaleń zawartych w protokole nie wnoszę wyjaśnień ani zastrzeżeń.

DYREKTOR
„Caritas Diecezji Opolskiej
Organizacja Pożytku Publicznego”
(podpis i pieczęć kierownika kontrolowanej jednostki)
Ks. dr Arnold Drechsler

„CARITAS DIECEZJI OPOLSKIEJ
ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO”
45-010 OPOLE, ul. Szpitalna 5a
tel. 077 453 12 41, fax 077 453 12 39
KRS 0000290982

⁹ (Dz. U. z 2004 r., Nr 285, poz. 2852),